

Övertorneå församlings komminister, Nils Wiklund (1732-1785), avsattes från sin tjänst då han beskylldes fara med irrläror. Wiklund, som överklagade till hovrätten, blev delvis friad, men ville ändå ha upprättelse från Konung Gustav III. Därför reste Wiklund till Stockholm. I Övertorneå var Wiklund omtyckt till den grad att bönderna samlade ihop pengar till hans resa och uppehälle.

Det tog honom tre år i huvudstaden att få nåd hos kungen. Under den här tiden kom Wiklund i kontakt med Tyska kyrkan som var i färd med att köpa en ny orgel. Wiklund tog tillfället i akt och köpte 1600-tals orgeln i Övertorneå församlings räkning. Orgeln skeppades från Stockholm upp till Övertorneå. Den sista biten drogs den på pråm uppför Torne älv.

En del av

Det goda livet

Övertorneå församling
Matarengivägen 30
957 31 ÖVERTORNEÅ
Telefon: 0927-108 60

**Övertorneå-
orgeln
400 år**

Orgeln i Övertorneå kyrka

Orgeln byggdes för Tyska kyrkan i Stockholm år 1609 av Paul Müller. Från början hade den 21 stämmor fördelade på huvudverk, bröstverk och pedal. Under åren genomgick orgeln flera om- och tillbyggnationer. År 1651 bestod orgeln av 35 stämmor fördelade på huvudverk, öververk, ryggpositiv och pedal. Enligt Hans Ola Eriksson var orgeln utan jämförelse denna tids finaste orgelverk i Sverige. Träsniderierna är gjorda av Märten Redtmer som också utsmyckat delar av regalskeppet Vasa.

Tyska kyrkan beslutade sig för att köpa en ny orgel och 1777 nedtogs den gamla orgeln av orgelbyggarna Olof Schwan och Mattias Swalberg. År 1779 var den enligt trärenskaresboken såld till Övertorneå församling för 250 riksdaler. 1780 kunde Swalberg sätta upp huvudverket och öververket i Övertorneå kyrka. Året därpå sattes ryggpositivet upp i Hietaniemi kyrka.

Sedan dess har orgeln varit föremål för ett antal större och mindre restaureringar och omdisponeringar. Den senaste i ordningen var det stora Övertorneåprojektet, som avslutades 1999. Då rekonstruerades orgeln och kopian finns nu i Norrfjärdens kyrka. Dessutom restaurerades Övertorneås original och sattes upp i det skick orgeln var i när den först kom till församlingen. Bland annat ersattes det pedal- och bälgverk, som tillkom vid kompletteringar som gjordes 1969-1971, med rekonstruktioner som är så exakta originalet som möjligt. Det är oklart om det befintliga pedalverket överhuvudtaget kom med i transporten från Stockholm på 1700-talet. Arbetet med orgeln utfördes av Grönlunds Orgelfabrik i Gammelstad. Idag finns även en kopia av orgeln i Tyska kyrkan i Stockholm.

Nuvarande disposition på orgeln i Övertorneå kyrka

Huvudverk C-c³

Quintadena 16'
Principal 8'
Flachflöjt 8'
Gedackt 8'
Octava 4'
Spitzflöt 4'
Quinta 3' (eg. 22/3')
Octava 2'
Mixtur III chor
Cymbel II chor (ny)
Trompet 8' (ny)
Öververk C-c³
Gedackt 8'
Octava 4'
Quinta 3' (eg. 22/3')
Octava 2'
Octava 1' (eg. Mixtur I chor)
Scharf II chor
Vox Humana 8' (ny)

Koppel

Huvudverk/Pedalverk
Öververk/Huvudverk
Pedalverk C-d¹
Unter Bass 16' (ny)
Gedackter Bass 8' (ny)
Octava Bass 4' (ny)
Posaunen Bass 16' (ny)
Trommeten Bass 8' (ny)
Dulsian Bass 8' (ny)
Corneten Bass 4' (ny)
Fågelsång (ny)

Övrigt

Stämd i korton a¹=467 Hz

Temperering:

Werckmeister III

